

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музеєзнавство і пам'яткознавство

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною діяльністю,
шоу-бізнесу та івентменеджменту
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музеєзнавство і пам'яткознавство
Викладач (-і)	Маланюк Т.З. к.п.н., доцент.
Контактний телефон викладача	0975952780
E-mail викладача	taras.malaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Музеєзнавство і пам'яткознавство» - обов'язкова дисципліна з циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП «Менеджмент соціокультурної діяльності».</p> <p>Програма курсу побудована з урахуванням нової ролі людини у сучасному суспільстві, з необхідністю формувати у випускника уміння адаптуватися до умов професійної діяльності.</p> <p>Теоретичні знання, під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення закономірностей та особливості краєзнавчих досліджень від найдавніших часів до сучасності, головних досягнень та здобутків у популяризації історичних та етнокультурних регіонів України.</p>	
3. Мета і завдання навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Музеєзнавство і пам'яткознавство» полягає у ознайомленні студентів із загальним музеєзнавством і пам'яткознавством, з роботою різнопрофільних музейних закладів, з їхньою мережею в Україні, із законодавчим забезпеченням розвитку музеєзнавства та пам'яткознавства, охорони культурної спадщини, сприяння розширенню і зміцненню теоретичних знань та слугуватимуть базою для підготовки майбутніх спеціалістів менеджерів.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Музеєзнавство і пам'яткознавство» є :</p> <ul style="list-style-type: none"> - закріплення теоретичної підготовки студента в галузі менеджменту соціокультурної діяльності; - засвоєння історичної та новітньої інформації про наукові досягнення в музеєзнавстві та пам'яткознавстві; - показати значення музеїв та пам'яткоохоронних установ у суспільстві та їхні багатофункціональні можливості; - розглянути становлення музеїв та пам'яткоохоронних установ у різні часові періоди з їхніми втратами та здобутками. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність:
 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичних проблем у соціокультурній сфері, у галузі освіти і науки, креативної економіки та культурних практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і мистецтва та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:
 ЗК 1. Здатність до критики та самокритики.
 ЗК 2. Здатність отримувати, обробляти й аналізувати інформацію з різних джерел.
 ЗК 3. Здатність розуміти та вирішувати регіональні та глобальні проблеми в українському та міжнародному контекстах.
 ЗК 4. Здатність абстрактно мислити, аналізу та синтезу.
 ЗК 5. Цінунання та повага різноманітності та мультикультурності.
 ЗК 6. Здатність працювати в команді.
 ЗК 7. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як членів суспільства, розуміння цінностей громадянського суспільства та необхідності сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
 ЗК 8. Здатність підтримувати і примножувати моральні, культурні цінності та наукові здобутки суспільства, що ґрунтується на розумінні місця і закономірностей розвитку дисципліни в загальній сукупності знань про природу і суспільство.
 ЗК 9. Уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів.
 ЗК 11. Здатність дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах.

Фахові (спеціальні) компетентності :
 СК 21. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.
 СК 29. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери.
 СК 33. Вміння використовувати сучасні методи обробки інформації для організації та управління соціокультурними процесами.

Програмні результати навчання:
 РН 1. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності.
 РН 3. Організувати професійний час.
 РН 4. Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства.
 РН 11. Виявляти, генерувати і впорядковувати креативні ідеї в професійну діяльність.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
Самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	Менеджмент соціокультурної діяльності	II курс , II рік	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	семінар заняття	сам. роб.
Тема 1. Музеєзнавство як наука і навчальна дисципліна.	2	2	6
Тема 2. Музей – історія створення і розвитку.	2	2	6
Тема 3. Музей як соціокультурний інститут.	2	2	6
Тема 4. Загальні проблеми пам'яткоохоронної роботи.	2	2	6
Тема 5. Джерельна база пам'яткознавства.	2	2	6
Тема 6. Пам'ятки історії України.	2	2	6
Тема 7. Пам'ятки дерев'яної сакральної архітектури України.	2	4	6
Тема 8. Муровані пам'ятки сакральної архітектури України.	2	4	6
Тема 9. Пам'ятки містобудування України.	2	4	6
Тема 10. Пам'ятки оборонної архітектури України.	2	4	6
Тема 11 Пам'ятки монументального мистецтва.	2	4	5
Тема 12 Монастирі і монастирські комплекси України.	2	4	5
ЗАГ.:	24	36	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

Загальна система оцінювання курсу	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • підсумковий семестровий (залік). <p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи.</p> <p>(п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 417 від 03.07.2023 р.).</p> <p>100-бальна шкала переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 50%).</p> <p>Контроль самостійної роботи дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу (оцінюється від 0 до 10 балів) та у формі есе (письмова робота в електронному вигляді) – (оцінюється від 0 до 5 балів). Загальна питома вага оцінки за контроль самостійної роботи – 15 %.</p> <p>Семестрова контрольна робота – дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 15%.</p> <p>Тестовий контроль проводиться двічі за семестр. Кожен з яких оцінюється у 10 балів. Загальна максимальна кількість балів, відповідно, 20. Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті. Підсумковий семестровий контроль – сума балів поточного контролю, семестрової контрольної роботи та контролю самостійної роботи. Підсумковий семестровий контроль виносяться на останню академічну годину (практичне заняття) опанування курсу.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова робота включає певні теми завдань за тематикою курсу.</p> <p>Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на 9-му занятті практичного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії.</p> <p>Робота виконується у електронному вигляді.</p>
Практичні заняття	<p>Оцінюється у п'ятибальній шкалі Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються й множаться на коефіцієнт.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Отримання інтегральних результатів до останнього заняття – 25 балів.</p>
допуску до підсумкового контролю	<p>Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академічної заборгованості за встановленими правилами.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	

Письмові роботи	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 4 сторінок
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: 1. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2 2. Безпека в інтернеті під час війни: практичний курс https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MINZMIN+ISWT101+2023_T2 3. Сучасне керівництво проектами – мистецтво порушення правил https://prometheus.org.ua/prometheus-free/sovremenne-kerivnitstvo-proektamy-porushennya-a-pravyl/ Критичне мислення для освітян https://prometheus.org.ua/course/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3 4. Культура та політика: багатозначність (взаємозв'язків) https://prometheus.org.ua/prometheus-free/culture-politics/ 5. Спадщина для соціальної згуртованості під час війни: кейси українських культурних дівців https://www.prostir.ua/?news=onlajn-kurs-vid-prometheus-spadschyna-dlya-sotsialnoji-zhurtovanosti-pid-chas-vijny-kejsy-ukrajinskyh-kulturnyh-dijevtsiv

8. Рекомендована література

1. Бабарицька В, Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посібн. Київ Альтерпрес, 2007. 464 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посібн. 2-ге видання перероб. та допов. Київ. : Альтерпрес, 200. 404 с.
3. Попович М. В. Нарис історії культури України. Київ. «АркЕК», 1999. 728 с.
4. Прибега Л. В. Міжнародна охорона історико-культурної спадщини // Праці центру

- пам'яткознавства. К., 1992. Вип. С. 40–52.
5. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні : навч. посібн. Київ. : Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
  6. Рутинський М.И., Стецюк О.В. Музеєзнавство: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008, 428 с.
  7. Тарас Я. Сакральна дерев'яна архітектура Українців Карпат: культурно-традиційний аспект. Львів: ІН НАНУ, 2007. 640 с.
  8. Чуйко О. Монастирі Галичини (середина XVI – початок XX століття). Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, . 68 с.
  9. Якубовський В.І. Музеєзнавство. Навчальний посібник-практикум. Кам'янець-Подільський, 2006, 272 с.
  10. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>
  11. Про культуру : Закон України від 4.2.2000 р. (Відомості Верховної Ради України). 2000. № 24. С. 69.
  12. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29.06. 1995 р. (Відомості Верховної Ради України). 1995. № 25. С. 9.
  13. Про охорону культурної спадщина : Закон України від 08.06.2000 р. (Відомості Верховної Ради України). 2000. № 39. С. 333.
  14. Правова охорона культурної спадщини. Київ. : Інтерграфік, 2004. 320 с.
  15. Правова охорона культурної спадщини. Нормативна база. Київ. : ХІК, 2006. 576 с.
  16. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.99 р. (Відомості Верховної Ради України). 1999. № 4. С. 546.
  17. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 6.06.992 р. (Відомості Верховної Ради України). 1992. № 34. С. 502.
  18. Бойківщина : Історико-етнографічне дослідження / Відп. ред. Ю. Г. Гошко. Київ.: Наук. думка, 1983. 304 с.
  19. Вечерський В. Українські дерев'яні храми. Київ. : Інформаційно-аналітична агенція «Наш час», 2007. 271 с.
  20. Вечерський В. Українські монастирі. Київ. : Інформаційно-аналітична агенція «Наш час», 2007. 400 с.
  21. Возницький Б. Г. Микола Потоцький староста Канівський та його митці архітектор Бернард Меретин і сницар Іоанн Георгій Пінзель Львів : «Центр Європи», 2005. 160 с.
  22. Гетьман В. І. Українські Карпати. Ландшафтно-рекреаційні ресурси.: навч. книга. Тернопіль «Богдан», 2008. 236 с.
  23. Грабовецкий В. Ілюстрована історія Прикарпаття : Вид. друге доп. Т. III. Івано-Франківськ : «Нова Зоря», 2004. 464 с.
  24. Пам'ятки архітектури та містобудування України. Довідник Державного реєстру національного культурного надбання. / За ред. А. Мардера, та В. Вечерського. Київ.: Техніка, 2000. 664 с.

Маланюк Т.З, к.п.н., доцент, доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу бізнесу та івентменеджменту